

RAÓ 17

ESTEM COMPROMESOS AMB UN MODEL DE CIUTAT MEDITERRÀNIA, COMPACTA I DIVERSA

El model de ciutat propi del nostre país és el de ciutat compacta, densa i que barreja els usos de forma equilibrada. És el model històric comú de la ciutat europea i mediterrània. És una forma urbana que fomenta la inclusió i l'acceptació de la diversitat, és més resilient davant les crisis i més sostenible.

Les primeres operacions de creixement urbà que va abordar l'INCASÒL van ser una oportunitat d'aplicar les premisses d'aquest model de ciutat, materialitzat en forma d'eixample, en els nous barris que promovia la Generalitat democràtica. Així s'actualitzava i es revalorava un model urbà històric que s'havia anat abandonant al llarg del segle XX enfront d'altres models com els polígons, les ordenacions obertes i de blocs o diferents models de ciutat dispersa. També significava un posicionament ideològic clar, en un moment en què bona part dels urbanistes, a escala internacional, i dels promotors, a casa nostra, estaven encara convençuts de l'atractiu que significaven els models extensius de baixa densitat, aquí s'apostava per tornar al model de la ciutat tradicional.

El paper de l'INCASÒL és cabdal pel que fa a la recuperació de la cultura urbanística i el lideratge públic en la planificació urbana. L'Institut actua com a instrument de la política de sòl de la Generalitat i, per tant, és l'organisme encarregat d'urbanitzar-lo col·laborant amb la iniciativa privada o bé substituint-la quan aquesta no pugui actuar i assumint-ne, en aquest cas, el planejament i la gestió. Aquest enfocament del desenvolupament urbanístic potencia la col·laboració de la Generalitat amb els ajuntaments, els agents privats i els públics. Moltes ciutats han confiat en l'Institut per dur a terme creixements dels seus nuclis urbans. Al costat de les actuacions de sòl dedicat a l'activitat econòmica, el programa per crear extensions urbanes residencials va ser definitori dels primers anys de l'Institut pel que fa a la nova urbanització. Ambdós programes es feien amb el convenciment que les actuacions havien de servir per enfortir la xarxa de ciutats mitjanes

catalanes amb una idea d'equilibri territorial, sigui a la Catalunya interior o a les grans àrees metropolitanes.

Uns bons exemples van ser els nous eixamples de Can Llong (Sabadell), Tres Torres (Granollers), la Quintana de Dalt (Montmeló), Can Serra (Polinyà), Torrent dels Llops (Martorell), Aiguacuit (Vilanova i la Geltrú), Sud de Gallecs (Mollet del Vallès) o les Bòbiles (Gavà). Tots ells reforçant les ciutats

Sector sud, Mollet del Vallès

de la segona corona metropolitana, des del Garraf, al Baix Llobregat i els dos Vallesos, potenciant aquestes ciutats com a llocs per viure davant del perill, molt present a finals del segle passat, d'esdevenir ciutats satèl·lit de Barcelona sense vida pública i comercial. Si els creixements haguessin abordat només el problema de l'allotjament, moltes d'aquestes ciutats s'haurien pogut convertir en el que es va anomenar «ciutats dormitori».

Mas Lluí a Sant Feliu del Llobregat és un dels exemples més extensos d'entre els nous eixamples que va promoure l'Institut. Entre els anys 1960 i 1975, Sant Feliu de Llobregat, igual que bona part dels municipis del Baix Llobregat, va experimentar una explosió demogràfica en la qual es va triplicar la seva població. A mitjans dels anys vuitanta, l'Ajuntament del municipi, juntament amb l'INCASÒL, va iniciar la planificació del sector Mas Lluí, un sector de 44 hectàrees que havia de dotar al municipi de 1.800 habitatges nous, els quals serien ocupats per uns 6.000 habitants, i que incrementaria en un 40 % la superfície urbana del municipi. El nou eixample estenia de manera ordenada i equilibrada el nucli urbà, i el completava fins al límit del parc de Collserola. La proposta d'ordenació prenia com a element estructurant i vertebrador un important eix verd i d'equipaments, actualment anomenat Parc Europa, que relacionava els espais públics i facilitava les connexions urbanes de la nova àrea i el nucli preexistent. El barri preveia diferents tipologies i règims d'habitatge per tal de potenciar la diversitat social.

Mas Lluí, Sant Feliu de Llobregat